

«Так ніхто не кохав...»

Неймовірні історії
КОХАННЯ
українських класиків

«Прийшла любов
непрохана й
неждана – Ну як
мені за нею не
піти?».

Василь Симоненко

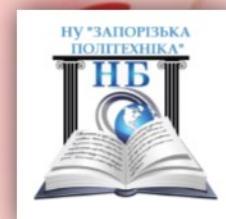

Кохання – найзагадковіше з усіх людських почуттів. Воно надихає поетів і художників, музикантів і скульпторів на створення безсмертних шедеврів. Це почуття окриляє людину і наділяє неймовірною енергетикою.

«Любов не залежить від нашої волі, приходиться без нашої заслуги, зникає без нашої вини», – так про кохання писав український письменник Іван Франко.

Якби не кохання – чи мали б ми такі видатні шедеври українських класиків, як: «Чого являєшся мені у сні» Франка, «Так ніхто не кохав» Сосюри чи «Не бажаю я нічого, хочу тільки одного» Симоненка?!

Саме про кохання українських класиків ми сьогодні хочемо вам розповісти. В їх житті були історії як щасливої, так і нещасної любові, що й давало натхнення для творчості.

ПАВЛО ТИЧИНА

Справжнім першим коханням Павла Тичини стала Поліна Коновал, донька поета та педагога Івана Коновала (Вороньківського).

Красуня, що чудово співала, викликала в серці юнака вибух надзвичайних почуттів. Власне, всі ліричні поезії Тичини 1913-1917 років осяяні ними. На жаль, дівчина не відповідала Павлу взаємністю.

Натомість в 22-річного парубка була закохана Інна Коновал (сестра Поліни), яку він ніжно називав Нюся. Саме Нюся була героїнею ніжного вірша «О любя Інно». Коли померла молода дівчина, померла і любов Павла Тичини до Полі. Запис зі щоденника від 24 квітня 1920 року: «Померла Нюся. Від сухот. От тепер для мене Поля не існує. В Нюсі я довго ще любив Полю».

Тоді поет вважав, що на цьому шлях його кохання закінчився і навіть хотів піти в монастир. Але доля його звела з Лідою Папарук, з якою він одружився. Стосунки їх були палкими та ніжними водночас. Поет присвятив їй такі рядки: «Дивлюсь на тебе я не надивлюся – на очі сірі й брови в формі дуг, для мене ти, як з пісні «біле гуся», – кохана, любя і дружина, й друг». Разом вони прожили майже півстоліття.

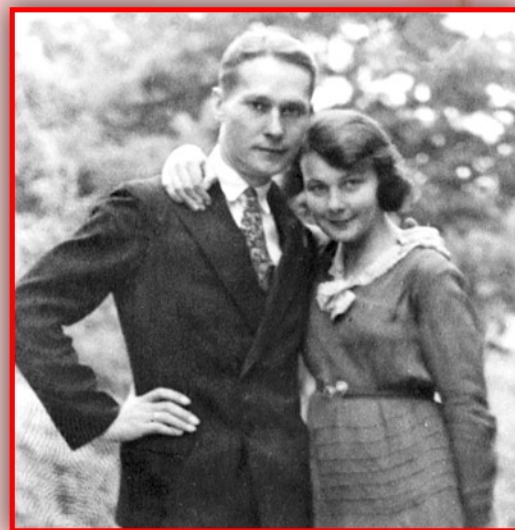

ОЛЕНА ТЕЛІГА

За все життя поетеса в своєму серці мала тільки двох чоловіків. Першим був її вчитель з української мови – кубанець, бандурист Михайло Теліга, за якого вона згодом вийшла заміж. Стосунки їхні були побудовані на коханні та довірі. Як писала сама Олена: «Любов вільна, Михайлику, і я ніколи не візьму ніяких обіцянок і нічого такого... Робіть, любий, як знаходите краще, ходіть всюди, знайомтесь, танцюйте, «фліртуйте». І мені Ви ніколи не зробите неприємності». Поетеса була переконана, що вона для свого чоловіка єдина.

Згодом у житті заміжньої Теліги настав етап, який вона описала «Не любов, не примха, не пригода». Вона захопилася значно старшим за себе публіцистом Дмитром Донцовим, а свої почуття до нього охарактеризувала «патологічними, але, безперечно, сильними і дуже щирими». Це значно віддалило Телігу та її чоловіка. Однак, коли у 1942-му році її розстріляли в Бабиному Яру, на добровільну смерть слідом за дружиною пішов і її Михайло.

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

Український письменник був у душі справжнім романтиком і писав зворушливі листи своїй дружині Люсі. Подружжя зустрілось у редакції «Черкаська правда». У коханні Симоненко зізнався Людмилі словами: «Люся! Люся! Я боюся, що влюблюся».

Василь і Люся часто не бачились через навчання і військову службу, але він писав їй романтичні вірші. Близько двадцяти листів збереглися і на сьогодні.

Скільки любові тільки у цих рядках: «Прошу тебе тільки, не забувай, що для мене ти значиш більше, ніж всі дівчата на світі. Це – щиро», «Цілую з першого рядка, бо до останнього не втерплю – дуже скучив».

«Не бажаю я нічого, хочу тільки одного:
Стуку серця дорогого біля серденька мого.
Хай мене, немов пилину, носить доля по землі,
Подаруй мені хвилину — і забудуться жалі.
І минуле зло розтане, ніби привиди сумні,
І лице твоє кохане буде сяяти мені.»

Василь Симоненко. 09.11.1956

ВОЛОДИМИР СОСЮРА

Дві любові поета – до дружини Марії та Вітчизни – були джерелом його натхнення. Два найвідоміші вірші – «Любіть Україну» і «Так ніхто не кохав» увійшли до скарбниці класики української поезії. Відвертість, ніжність і виняткова чуттєвість звучить в цих творах, і не одне покоління повторюватиме ці безсмертні рядки:

«Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
Лиш приходить подібне кохання.

В день такий розцвітає весна на землі
І земля убирається з рання.»

Дмитро Павличко сказав: «А він любив Україну і Марію»... Ці дві любові провели його через усі пекельні страждання. Їм він не зраджував ніколи, навіть коли вони зраджували йому.

Володимир Сосюра може багато чого і не встиг у своєму житті, але він став співцем єдиної і неповторної любові, бо для нього Україна і кохана це піднесені символи Вічної Жіночності.

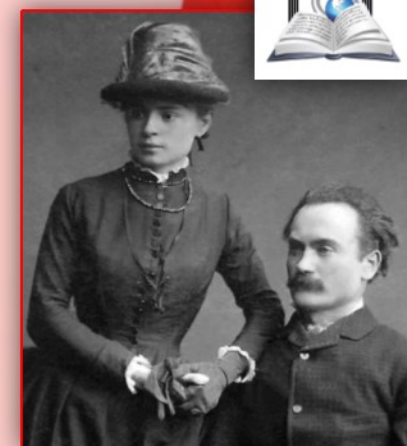

ІВАН ФРАНКО

Першою серце Франка заповонила Ольга Рашкевич, яка відповідала йому взаємними почуттями. Однак доля їх розлучила, та й батьки Ольги були проти їхніх стосунків. Письменник присвятив їй поезію у збірці «Зів'яле листя»: «Розвійтеся з вітром, листочки зів'ялі, незгоєні рани, невітні жалі...», «Чого являєшся мені у сні?».

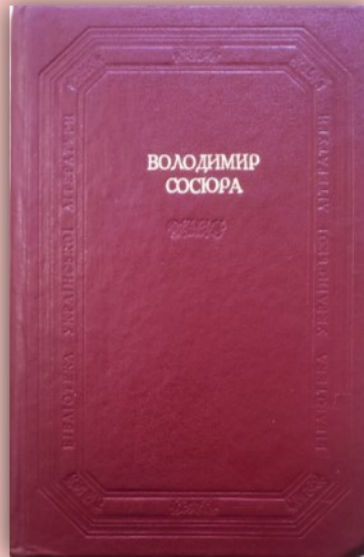
Згодом Франко закохався у полячку Юзефу Дзвонковську, але через культ «блакитної крові» у родині дівчини вона залишилась недосяжною для письменника, не дивлячись на всі його старання. Також йому не вдалося завоювати серце шляхтянки Целіни Журавської. Вона працювала на пошті у Львові і, аби бачити її, Франко неодноразово писав сам до себе листи і сам їх ходив забирати.

Після невдалих стосунків письменник одружився. Обраницею Франка стала уродженка східної України Ольга Хоружинська. Вона була йому покірною та люблячою дружиною. У їхньому шлюбі народилося четверо дітей. Іван Франко пізніше згадував, що ніколи не кохав Ольгу, він ставився до неї, як до друга чи сестри.

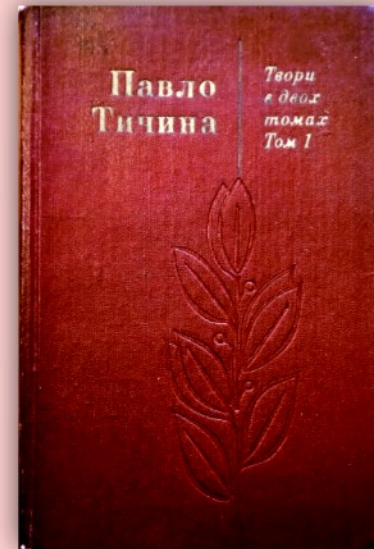
**АБОНЕМЕНТ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
РЕКОМЕНДУЄ**

**Сосюра В.М. Вибрані твори
у двох томах. т.1 - К.:
Наук. думка, 2000.**

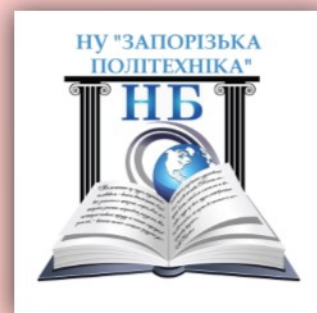
**Франко Іван. Поезії.
- Київ, 1956.**

**Тичина Павло. Твори в двох
томах. т.1 - К.: «Дніпро»,
1976.**

**Роздобудько Ірен. Неймовірна. Ода
до радості. Роман.- К.: Нора-Друк,
2022.**

**Поезія: Ліна Костенко. Олександр
Олесь. Василь Симоненко. Василь
Стус. - К.: «Наук. думка», 2003.**